

УДК 070.4(71)(092)

<https://doi.org/10.15407/ub.19.243>

*Максим Романович ЯБЛОНСЬКИЙ,  
кандидат наук із соціальних комунікацій,  
старший викладач кафедри соціальних комунікацій  
Східноєвропейського національного університету  
імені Лесі Українки  
(Луцьк, Україна)  
<https://orcid.org/0000-0001-9822-3920>*

## РЕДАКЦІЙНО-ВИДАВНИЧА ДІЯЛЬНІСТЬ ПЕТРА ВОЛИНЯКА

У статті досліджено специфіку редакційно-видавничої діяльності Петра Волиняка (псевдонім Петра Кузьмовича Чечета (1907–1969)). Проаналізовано період функціонування книжково-журнального видавництва «Нові Дні» (1945–1948) в Зальцбургу. Висвітлено редакційно-видавничу діяльність Петра Волиняка в Торонто, зокрема відновлення з 1950 р. видавництва «Нові Дні» (1950–1969), де видавалися редаговані ним однойменний журнал, місячник для дітей «Соняшник» (1956–1961), книжкова продукція.

**Ключові слова:** історія української еміграційної журналістики, Петро Волиняк, редакційно-видавнича діяльність, «Нові Дні», «Соняшник», рубрика, мемуари.

Концепція інформаційного простору української діаспори — актуальна багатоаспектна проблема, яка об'єднує геополітичні та культурно-історичні питання. Системністю бачення ролі української діаспорної журналістики в Європі характеризуються монографія О. Богуславського «Преса міжвоєнної української еміграції і боротьба за незалежність України: історичний шлях, досвід, дискусії» (Запоріжжя, 2008). Л. Біловус в історичному аспекті проаналізувала україномовну періодику в національно-культурному житті української діаспори США (1991–2017 рр.) (Тернопіль, 2017). Низка праць присвячена вивченню особливостей функціонування преси української діаспори США та Канади (О. Гриценко, 1997; Б. Залізник, 2003; В. Губарець, 2007; В. Чекалюк, 2008 та ін.).

Однак соціальнокомунікаційна картина певного регіону чи періоду буде неповною без урахування специфіки роботи редакційно-видавни-

чих осередків. Тому доречно презентувати також роль українських видавництв і редакцій у діаспорі. Для сучасного медіапростору важливим є досвід таких україноцентричних осередків, що були можливими навіть за наявності сильного іншомовного конкурента, фінансової нестабільності, технічних проблем та ін. Значна інформаційна основа зібрана в матеріалах до бібліографії «Українські видавничі осередки в Німеччині, Франції та Чехословаччині у міжвоєнний період (1914–1939)» (Львів, 2018) та в публікації Л. Головатой «Літературно-мистецькі періодичні видання української еміграції в Австрії (друга половина 1940-х років): умови, центри, творці, зразки» [5].

У центрі нашої уваги — редакційно-видавнича діяльність Петра Волиняка (псевдонім Петра Кузьмовича Чечета (1907–1969))<sup>1</sup>.

Портрет Петра Волиняка-журналіста презентували в довідкових виданнях Н. Антонюк [1], Мар'ян Дальний (псевдонім Мар'яна Григоровича Горгоги) [20, с. 228–229], П. Одарченко [15], видавця й редактора — Мар'ян Дальний [20, с. 221–222], М. Романюк [17]. Однак у форматі словникової статті наведена лише основа проблеми. Повнотою охоплення матеріалу характеризується систематичний показник місячника «Нові Дні», упорядкований С. Козаком [9].

Науково-популярні тексти Р. Куриленка [10; 11] принагідно стосуються редакційно-видавничої діяльності Петра Волиняка. У публікаціях У. Лешко та М. Яблонського проаналізовано окремі аспекти функціонування журналів «Нові Дні» [21; 23] та «Соняшник» [12; 22]. Поза увагою залишилися обставини біографії Петра Волиняка, які презентують особливості роботи видавництва «Нові Дні», а також обґрунтування характеру названих часописів і відтворення переліку книжкової продукції видавництва «Нові Дні».

Мета статті — простежити шлях Петра Волиняка від видавця, який надав тільки поліграфічні послуги (Австрія, 1945–1948), до видавця та редактора періодичних і книжкових видань (Канада, 1948–1969).

---

<sup>1</sup> Петро Кузьмович Чечет (1907–1969) — журналіст, видавець, редактор. Народився в селі Гульськ поблизу містечка Корець на Волині. 1927 р. закінчив землевпорядну школу в Житомирі. Здобув ґрунтовну філологічну освіту (ф-т східних мов у Середньоазійському державному ун-ті (Ташкент); Український ін-т лінгвістичної освіти (Київ)). Із 1932 р. вчителював на Кубані, після згорання українізації в краї повернувся додому, де його було заарештовано 1933 р. Три роки відбував покарання, зокрема на будівництві Біломорсько-Балтійського каналу. Після Другої світової війни — в еміграції. В австрійському Зальцбургу 1945 р. заснував книжково-журнальне видавництво «Нові Дні». Еміграційний період обумовив звертання П. Чечета до псевдоніма Петро Волиняк. 1948 р. прибув до Торонто, наступного року почав працювати в газеті «Гомін України». У 1950 р. відновив своє видавництво «Нові Дні».

Історик і публіцист В. Маруняк у монографії «Українська еміграція в Німеччині та Австрії по Другій світовій війні» (Мюнхен, 1985) характеризує Зальцбург, Інсбрук та Ляндек як центри пресового та видавничого життя в Австрії після Другої світової війни [14, с. 234]. У Зальцбургу в умовах таборів Ді-Пі, «в умовах безправ'я й безгрішшя починали ми свою працю в жовтні 1945 року» [16], — писав Петро Волиняк про обставини зародження своєї видавничої діяльності. У «Біографічній довідці», якою супроводжується книга вибраних статей та оповідань Петра Волиняка «Поговоримо відверто» (Торонто, 1975), інформується, що в Зальцбургу він залучив «до редакційної праці в своєму видавництві досвідченіших мешканців табору ДП, а серед них і Юрія Клена — свого кол. професора з УІЛО» [4, с. XVIII–XIX]. У видавництві «Нові Дні» виходили друком такі періодичні видання: щоденник «Останні Новини», тижневик «Нові Дні», літературно-мистецький і науково-популярний місячник «Літаври», пластовий двотижневик «Новий Шлях», а також літературно-мистецький і науковий збірник «Керма» (протягом 1946 р. побачили світ 2 кварталники); недільне число «Нових Днів», за свідченням Ф. Лукіяновича, мало літературний додаток [13, с. 95].

М. Могильницький залишив інформаційно насичені та колоритні спогади, у яких відтворено обставини австрійського періоду діяльності Петра Волиняка. «Весна 1945 року. Скінчилася 2-га світова війна. Наша група „остівців” швидко попрощалася з своїми бараками серед болот і опинилась у Зальцбургу, а згодом розмістилась у трьох таборах для переміщених осіб. Перший табір — Лексенфельд розташувався в одному з будинків католицького монастиря. Співмешканцями однієї з кімнат у бараку № 7 були Петро Кузьмович Волиняк і автор цих рядків.

Петро Кузьмович уже з перших днів існування табору заходився видавати невеличку, в основному лише інформативну газетку. Були неспокійні часи репатріації. Мешканці таборів потребували вістей зі світу, відомостей щодо можливостей переселення до заокеанських країн та про небезпеки репатріації. Дякуючи Петрові Волинякові почали виходити щоденні „Останні новини”. Редактором їх був Петро Сагайдачний. Постачав матеріяли покійний нині Юрко Пундик — беручи їх переважно з англійської й німецької преси. „Останні новини” спочатку друкувались на циклостилї. Кожного ранку були чути голоси кольпортерів, що повідомляли цікаві для таборян новини. Раз на тиждень, крім „Останніх новин”, виходили „Нові дні”. Згодом пощастило П. Волинякові купити вживану друкарню, придбати нові черенки шрифтів, і відтоді журнал „Нові дні” значно покращав і знайшов собі вдячних читачів не лише в таборах, а й далеко поза їх-

німи межами — аж до виїзду П. Волиняка до Канади» [4, с. 623]. Серед однодумців Петра Волиняка — Олекса Калиник (псевдонім Олекси Михайловича Самійленка), із яким приятелював ще з часів навчання в Київському інституті мовної освіти, де, до речі, він заснував студентську ланку підпільної Спілки Української Молоді [7].

Про початки видавництва «Нові Дні» йдеться й у спогадах Ф. Лукіяновича «Український табір Лексенфельд у Зальцбурзі»: «Як перебирали приміщення монастиря, то в одному закамарку знайшли стару ручну друкарську машину. Волиняк зацікавився нею, взяв пробки черенок, і за деякий час, в місяці жовтні 1945 року, почав появлятися друкований таборовий тижневик на дві сторінки „Нові Дні”.

Припадково він довідався, що на продаж є інша, новіша електрична друкарська машина. Редактор Волиняк закупив цю машину. Її приміщено в новозбудованому бараку ч. 14, де на друкарню відведено три кімнати. Волиняк зразу замовив потрібні черенки, а коли їх доставлено із Баварії та вмонтовано, то це приміщення перетворилось на друкарню» [13, с. 95]. Про низький рівень технічного забезпечення також ішлося на сторінках першого випуску збірника «Керма»: «Зачинало свою працю видавництво з малого: малою польовою машинкою могло відбити нараз ледве одну сторінку інформаційного щоденника, годі було розгорнути працю за браком українського шрифту» [3].

У спогадах М. Могильницького відтворено складні обставини, за яких функціонувало видавництво «Нові Дні»: «Таборова управа пробувала накласти руку на видавництво „Нові дні”, „усуспільнити його”. На захист Волиняка стала спілка літераторів, науковців і мистців, і цю атаку було відбито. Супротивники Волиняка відступили, але не зреклися своїх намірів відібрати в нього друкарню. Ця боротьба тривала довший час і вимотувала нерви. Петро Кузьмович був змушений продати друкарню першому, хто трапився. Купили її росіяни з табору Парш. Коли це сталося, виступи проти Волиняка ще посилились, і вдруге спілка письменників, науковців і мистців взяла Волиняка під свій захист та спростувала обвинувачення, що йому були за цей його вчинок зроблені» [4, с. 623].

Окрім періодики, Петро Волиняк видавав книги письменників діаспори та материкової України, а також портрети Т. Шевченка, С. Петлюри, зображення «образу „Моління про чашу” та десять листівок „Види Києва”» [16]. За його свідченням, «нові твори, твори українських письменників в Австрії, займають 50 відс. у загальній кількості виданих книжок. Решту 50 відс. становлять передруки старих видань» [16]. Тут презентована класична українська література (М. Гоголь, А. Кашенко, В. Стефанік, О. Стороженко), окремі твори

радянської літератури (М. Івченко, М. Хвильовий), література української діаспори (Б. Олександрів, А. Коломиєць, Д. Гуменна, І. Наддністровий, В. Скорупський, Порфи́рій Горотак (містифіковане ім'я, створене Л. Мосендзом та Юрієм Кленом)). Закономірно, що у видавництві «Нові Дні» побачили світ книги Петра Волиняка: «Земля кличе. Оповідання» (1946) та «Під Кизгуртом. Оповідання» (1947) [Додаток 1].

«Хто не жив у той час, в роки після II-ї світової війни у Німеччині чи Австрії, той не може до кінця збагнути, як тоді не легко було щось поважне затівати і виставляти голову, тим більше людині зі сходу, — наголошує журналіст і мовознавець Дмитро Кислиця (справжнє прізвище — Ієвлев). — Волинякові не бракувало й тоді ані відваги, ані оптимізму та енергії. Ні одна велика група (чи й ціле блискуче середовище) не в силі була зробити того у видавничій сфері, що доконав сам чи на власну руку Петро Волиняк у Зальцбургу. Відтоді й заповнила Волиняка ідея — видавцем бути й надалі» [4, с. 595].

В. Маруняк констатує, що «у зв'язку із масовою еміграцією українців Австрії в заокеанські країни та з переходом більшості залишенців на статус австрійських громадян, — від 1948 р. кількість періодиків постійно зменшувалася і в 1950 р. Австрія залишилася без українського друкованого слова» [14, с. 235]. Таку тенденцію засвідчує і історія видань Петра Волиняка.

Другий період — діяльність у Торонто. У «Біографічній довідці» Петра Волиняка йдеться про те, що «до Канади прибув П. К. (Петро Кузьмович Четет. — М. Я.) за контрактом влітку 1948 р. — як сільсько-господарський робітник і пропрацював у фермера з півроку. На весні наступного року він почав працювати в газеті „Гомін України“, Торонто, — як управитель видавництва, редактор відділу літератури, науки і мистецтва» [4, с. XIX]. Однак праця в періодичному виданні «Гомін України» не була тривалою. 1950 р. Петро Волиняк відновлює своє видавництво «Нові Дні», де й виходитиме друком редагований ним однойменний журнал, місячник для дітей «Соняшник», книжкова продукція. Дмитро Кислиця в статті «П. К. Волиняк — видавець і редактор» свідчив: «Хоч видавництво його не було дуже рентабельним, але трималося вже міцно — головним чином, завдяки скромним фінансовим вимогам видавця-редактора для його особистого життя» [4, с. 596].

У видавництві «Нові Дні» побачили світ видання творів О. Гончара, А. Любченка, П. Маляра, В. Чапленка. Більшою мірою у видавництві презентована дитяча література (твори Т. Шевченка, М. Трублаїні, збірки народних казок та авторських художніх текстів) [Додаток 2].

Потребою часу було видання українських підручників, і Петро Волиняк заповнює цю прогалину, маючи певний комерційний успіх. Однак, як пригадував Дмитро Кислиця, «латав Волиняк свій скромний бюджет коштом підручників. Не хотів слухати і дуже сердито реагував, коли, бувало, порадиш йому піднести ціни хоч на підручники, якщо на журнал не хоче» [4, с. 596, 598]. Автор спогадів наголошував на високому рівні цих навчальних видань: «Його шкільні підручники, наприклад, на голову й дві стоять вище за підручники не одного ніби патентованого автора чи ніби вченого. А до того ж його підручники дихають любов'ю до всього українського, до живої України» [4, с. 606]. Зокрема, у видавництві «Нові Дні» побачила світ низка підручників та читанок Петра Волиняка: «Барвінок», «Дніпро», «Запоріжжя», «Київ», «Лани», «Фізична географія України», які часто перевидавалися.

В. Софронів-Левицький у доповіді «Українська преса в Америці і Канаді», виголошеній на І З'їзді Українських Журналістів Америки і Канади (30–31 жовтня 1965 р.), презентуючи періодичні видання, поінформував зокрема і про щомісячні журнали Канади. Примітно, що першим було названо «Нові Дні» [18, ч. 212]. Ю. Тернопільський в алфавітному списку преси, яка виходила друком поза межами УРСР 1966 р., також згадує місячник «Нові Дні» [19, с. 67]. Цей часопис Петро Волиняк видавав 20 років. Дмитро Кислиця роздумував: «А все таки — як Волиняк міг утримати журнал двадцять років? Його пояснення було таке: знав читачів, був щирий з ними, був ощадний і не перегинав цін. Та це була загальникова відповідь, трохи формальна, хоч і цілком правдива. Як сам же він (Петро Волиняк. — М. Я.) признавався, мало йому поміг досвід видавничий із Зальцбургу, бо тут умови не ті — складніші, тяжчі, а читачі примхливіші і т. д. Там, у Зальцбургу, він міг найняти не тільки цілу людину — десятки людей, а тут треба покладатись на себе самого. Більше помогли йому спостереження над „Гомоном України“, вивчені причини труднощів у моєму видавництві („Наш Вік“) та в інших. Зважився він видавати „Нові Дні“ не відразу. З цієї ідеєю він проносився з півроку, безліч разів запитуючи сам себе і тих, що мали вже якийсь досвід: „Втримаюсь чи не втримаюсь?“» [4, с. 599]. Дмитро Кислиця пояснював секрет довговічності «Нових Днів» патріотизмом редактора і видавця в одній особі [4, с. 600].

Із лютого 1950 р. Петро Волиняк почав видавати місячник «Нові Дні». Зальцбурзький досвід видання журналу Юрія Клена «Літаври» слугував добрим ґрунтом для формування концепції свого видання. «Нові Дні» мав статус універсального, тобто передбачався різноплановий контент. Тематично місячник охоплював і літературно-мис-

тецьку, і суспільно-політичну сфери, у жанровому плані — художні тексти, які переважно супроводжувалися портретами письменників, іноді ілюстраціями; аналітика; інформаційні жанри. Велика увага приділялася ювілейним матеріалам. Подекуди траплявся розважальний матеріал, як правило, це сатиричні тексти, карикатура.

«Нові Дні» — одноосібний проект Петра Волиняка, який самостійно виконував роботу колективу редакції. Як наголошував Дмитро Кислиця, «витримати двадцять років без меценатів, без власного капіталу, без організації чи партії і т. д. — це таки гідний подиву подвиг на еміграції» [4, с. 596].

Архітектоніка часопису демонструє цілісність редакційно-видавничого задуму на змістовому, структурному та зображальному рівнях. У постійних рубриках «Наше листування», «Читачі пишуть», «Дописи», «Листування редакції», «Листи до редакції» Петро Волиняк вів відкритий діалог редактора з читачами. Рубрики «Інші про нас», «Наш коментар» також демонстрували активну позицію видання. Постійними були також такі рубрики, як «Огляд преси», «Рецензії», «Бібліографія», «З нових видань», «Дещо з преси», «З преси», «Нові публікації», «Оголошення», «Некрологи». Критичний ракурс презентували рубрики «Наша мізерія», «Мовні чудеса...». Разовою була рубрика «З документів минулого». У рубриках «З місцевого життя», «З праці „Козуба“», «З політичного життя в Канаді», «З канадського життя», «Наші здобутки в Канаді», «Листи з Оттави», «З канадських справ», «З життя організацій» висвітлювалися різнопланові аспекти суспільного та культурного життя в Канаді. Із творчістю авторів радянської України знайомили рубрики «Із сучасної поезії в Україні» («Сучасна поезія в Україні»), «Література в поневоленій Україні». Інформування та аналітичне осмислення подій у материковій Україні — у центрі уваги таких рубрик, як «Вісті з поневоленої України», «А що в Україні діється?..», «Вісті з України», «З нашої України», «Землею українською», «Міста України», «Наш Київ» (дві останні були разовими).

Поступово збільшувався обсяг реклами. На сторінках часопису наявні всі її типи, але кількісно переважає комерційна. Значну роль відіграла соціальна реклама, орієнтована на українців, яких очікують складні інтеграційні процеси в Канаді. Політична реклама презентована найменше. У рекламі переважає вербальний складник, роль світлин і малюнків незначна. Шаблонність рекламного гасла та загалом тексту, нагадування, емоційний чинник, використання такого маркетингового ходу, як підготовка споживача до появи товару на ринку, — до таких стандартів вдавався редактор журналу.

Як редактор, Петро Волиняк був «перебірливий і вибагливий в доборі матеріалу, вміщуваного в журналі, — далеко не все вміщував,

що під руку попадалося, уважно і вдумливо вивчав надісланий матеріал — і тому не могли в нього проскочити, наприклад, провокативні речі» [4, с. 601]. З другого боку, як свідчив Дмитро Кислиця, «не цензурував, як дехто інший, а друкував він навіть — як на його думку — непотрібні статті: аби тим довести, що він не затискає нікого, що він демократ на ділі» [4, с. 603–604]. Редактор шанував свою автуру, «а дуже ревно бідкався, тяжко потерпав і мало не плакав — з якоїсь причини втративши доброго автора» [4, с. 604].

Дмитро Кислиця наголошував, що за редакцією Петра Волиняка був «живий, цікавий і змістом та формою (мовою) добрий журнал, переважно з дуже актуальною тематикою. Не всі числа журналу були рівні й однаково добрі, та загалом журнал був одним із найкращих, що їх коли-будь мала українська еміграція» [4, с. 605]. На думку Вадима Сварога (справжнє прізвище — Балах), Петро Волиняк був «невіддільний від свого журналу, який був на скитальщині його біографією. „Нові дні” — це Волинякові мислі, ідеї і мрії. У безперервній присутності „Нових днів” на арені нашої еміграції Петро Кузьмович убачав свою життєву місію. Його журнал був його вкладом у нашу справу, його жертвним приношенням батьківщині» [4, с. XIII]. Автор спогадів розцінює двадцятилітнє видання Петром Волянком часопису «Нові Дні» як життєвий подвиг: «Свій журнал він зробив особливим явищем в нашій журналістиці. Він знайшов своєрідну стилістичну манеру, яка дуже імпонувала його читачам. Він прагнув зробити своє публіцистичне слово твердою крицею, тією іскристою зброєю, про яку мріяла Леся Українка. Він оголосив нещадну війну всім „героям” гучно-порожньої фрази й пози, обожувачам власної особи, власного гаманця й шлунку» [4, с. XIV].

У спогадах письменника та публіциста Сергія Домазара (псевдонім Сергія Федоровича Давиденка) наголошувалося на україноцентричній концепції редактора Петра Волиняка: «Дехто закидав йому, що він, мовляв, не любив галичан. Але цікаво, що всеукраїнці серед галичан не робили йому таких закидів. Бо ж і Волиняк не був тільки волянком. Він був всеукраїнець. Він боровся за всеукраїнську літературну мову. Він боровся за всеукраїнську людину. А це було дуже тяжко в американській Галичині, якою є українська Канада і США.

Адже й донині жодне періодичне українське видання там, газета чи журнал, не зробило поважної спроби дбати про чистоту української мови» [6, с. 5].

Сучасний публіцист і громадський діяч М. Слабошпицький твердить, що «Нові дні» «виразно тяжіли до тамтешньої універсальності» [9, с. 4].



Як наголошував С. Козак, «змінювалися умови видання журналу, тематика матеріалів, автори, навіть редактори, та оце — перебування „у духовному зв'язку з Україною” — залишалося тією „сталю величиною”, яка супроводжувала історію та долю видання упродовж усього періоду його існування — усі майже п'ять десятиліть» [9, с. 9]. Історія «Нових Днів» тривала 48 років (573 числа), це історія «громадсько-політичного, суспільного та насамперед культурного буття українців після Другої світової війни. І не лише в Канаді, а й в усьому світі» [9, с. 11].

Ілюстрований місячник для дітей «Соняшник» (1956–1961) Петра Волиняка розвивався на тлі загальної кризи видань, орієнтованих на дитячо-юнацьку аудиторію. І. Кедрин у доповіді, виголошеній «на зустрічі Мистців Америки й Канади в Торонті» (1954), характеризує ознаки української еміграційної періодики, зауважив зокрема її бідність, «що проявляється головню в ділянці пресової ілюстрації і в браку часописів для дітей» [8, ч. 144].

Журнал «Соняшник» для Петра Волиняка став платформою для формування національно свідомого молодого покоління українців, виховання морально-етичних чеснот, пропагування здорового способу життя. Науково-популярні матеріали з історії України, об'єднані державотворчою ідеєю, статті про життя та діяльність визначних постатей політики, культури й мистецтва, популяризація художніх творів українських письменників, опубліковані як у рубриці «Знай історію свого народу!» («Вивчай історію свого народу»), так і поза нею, — усе це складники патріотичного виховання редакторської політики. «Соняшник» — видання, яке забезпечувало християнсько-релігійне, національно-патріотичне, етичне та естетичне виховання.

У діаспорному середовищі «Соняшник», як і Петра Волиняка, часто недооцінювали, звинувачуючи в прорадянській позиції. Зокрема, навіть наприкінці 1970-х рр. В. Барагура, співредактор журналу для дітей «Веселка» (Джерсі-Сіті, 1954–1984), закидав, що «Соняшник» призначений «для дітей зі східньоукраїнських земель з орієнтацією на підсоветський „Барвінок” і „Малютко”» [2, с. 119]. Такі звинувачення не мали підстав, бо ідеологічна основа видання Петра Волиняка була абсолютно протилежною.

Отже, спогади Дмитра Кислиці, Ф. Лукіяновича, М. Могильницького, Вадима Сварога, Сергія Домазара, дослідження з історії української еміграції та діаспорної преси стали основою для відтворення специфіки редакційно-видавничої діяльності Петра Волиняка в Зальцбургу (1945–1948) та в Торонто (1948–1969). Аналіз контенту журналів, які редагував і видавав Петро Волиняк (універсальний часопис «Нові Дні» (1950–1969) та місячник для дітей «Соняшник» (1956–1961)), свідчить про їхній високий професійний рівень.

У перспективі доречно зіставити діяльність Петра Волиняка як редактора та видавця місячника «Нові Дні» (1950–1969) з роботою редакторів цього часопису в наступні етапи — Дмитра Кислиці (1970–1976), Вадима Сварога (1977) та Мар'яна Дального (1978–1997).

1. Антонюк Н. Волиняк Петро / Н. Антонюк // Українська журналістика в іменах. – Львів, 1996. – Вип. 3. – С. 59–60.
2. Барагура В. Четвертьстоліття навчальної і виховної ролі «Веселки» (15 вересня 1954 – 15 вересня 1979) / В. Барагура // Альманах Українського Народного Союзу на рік 1980. – Нью-Йорк : Свобода, 1980. – С. 117–132.
3. Видавництво «Нові Дні» в Зальцбурзі // Керма. – 1946. – Число 1. – С. 126.
4. Волиняк П. Поговоримо відверто : вибрані статті й оповідання / вступ. ст. В. Сварога ; ред. В. Сварог, співред. Д. Кислиця. – Торонто : Нові Дні, 1975. – 662 с.
5. Головата Л. Літературно-мистецькі періодичні видання української еміграції в Австрії (друга половина 1940-х років): умови, центри, творці, зразки / Л. Головата // Записки Львівської національної наукової бібліотеки України імені В. Стефаника : зб. наук. пр. – Львів, 2017. – Вип. 9 (25). – С. 279–327.
6. Домазар С. Він палко її любив / С. Домазар // Нові Дні. – 1970. – Число 251. – С. 4–5.
7. Іванущенко Г. Шляхи Олекси Калиника / Г. Іванущенко // Визвольний шлях. – 2008. – № 10/12. – С. 103–110. – Режим доступу: <http://history.sumy.ua/research/article/124-shliakhyoleksykalynyka.html>
8. Кедрин І. Минуле й сучасне української преси (Доповідь на зустрічі Мистців Америки й Канади в Торонті) / І. Кедрин // Свобода. – 1954. – Число 143. – С. 3 ; Число 144. – С. 3.
9. Козак С. Раритети української діаспори : у 4 т. Т. 3: «Нові дні» (1950–1997) / С. Козак. – Київ : Ярославів Вал, 2016. – 532 с.
10. Куриленко Р. Петро Кузьмович Волиняк (Чечет) / Р. Куриленко // DKS. Новини (14.09.2015). – Режим доступу: <http://www.news.dks.ua/index.php/dose/8028-petro-kuzmovich-volinyak-chechet>
11. Куриленко Р. С. Петро Волиняк, письменник із Гульська, на тлі відродження незалежної України / Р. С. Куриленко // Звягель древній і вічно молодий: тези Всеукраїнської наук.-краєзн. конф. з нагоди 200-річчя утворення Волинської губернії, 200-річчя Волинської єпархії та 200-річчя найменування міста Звягеля Новоград-Волинський (Новоград-Волинський, 13–16 верес. 1995 р.). – Новоград-Волинський : [б. в.], 1995. – С. 162–164.
12. Лешко У. О. «Соняшник» — дитячий журнал українських емігрантів у Канаді (50–60 рр. XX століття) / У. О. Лешко // Світ соціальних комунікацій. – Київ, 2013. – Т. 9. – С. 74–76. – Режим доступу: <http://wsc.kyumu.edu.ua/> – Назва з екрана.
13. Лукіянович Ф. Український табір Лексенфельд у Зальцбурзі / Ф. Лукіянович // Альманах Українського Народного Союзу на рік 1986. – Нью-Йорк : Свобода, 1985. – С. 65–110.

14. Маруняк В. Українська еміграція в Німеччині та Австрії по Другій світовій війні. Т. 1 : Роки 1945–1951 / Володимир Маруняк. – Мюнхен : Академічне в-во д-ра Петра Белея, 1985. – 432 с.
15. Одарченко П. В. Волиняк Петро Кузьмович / П. В. Одарченко // Енциклопедія сучасної України. – Режим доступу: [http://esu.com.ua/search\\_articles.php?id=27626](http://esu.com.ua/search_articles.php?id=27626) – Назва з екрана.
16. П. Ч. [Петро Чечет]. Видавництво «Нові Дні» / Петро Чечет // Нові Дні. – 1947. – № 8 (86). – С. 3.
17. Романюк М. Волиняк Петро / М. Романюк // Оратаї журналістської ниви: українські редактори, видавці, публіцисти : у 2 кн. Кн. 2 / М. Романюк ; НАН України, Львів. наук. б-ка ім. В. Стефаніка, Н.-д. центр періодики. – Львів, 2004. – С. 22–25.
18. Софронів-Левицький В. Українська преса в Америці і Канаді / В. Софронів-Левицький // Свобода. – 1965. – Число 211. – С. 2 ; Число 212. – С. 2 ; Число 213. – С. 2 ; Число 214. – С. 2 ; Число 215. – С. 2, 4.
19. Тернопільський Ю. Українська преса з перспективи 150-ліття / Ю. Тернопільський. – Джерзі Сіті : Видавництво М. П. Коць, 1974. – 176 с.
20. УРДП–УДРП : збірник матеріалів і документів / упоряд. О. Коновал. – Чикаго ; Київ : Фундація ім. Івана Багряного, 1997. – 856 с.
21. Яблонський М. З історії комерційної реклами: часопис «Нові Дні» 1960-х років / М. Яблонський // Вісник Львівського університету ім. Івана Франка. Серія: Журналістика. – Львів, 2020. – Вип. 47. – С. 56–67.
22. Яблонський М. Ілюстрований місячник для дітей «Соняшник»: організаційний аспект / М. Яблонський // Молодий вчений. – Херсон, 2018. – № 9.1 (61.1). – С. 153–157.
23. Яблонський М. Часопис «Нові Дні»: рубрики «Читачі пишуть» та «Наше листування» як складник редакторської політики Петра Волиняка (матеріали 1960 р.) / М. Яблонський // Вісник Дніпропетровського ун-ту. Серія: Соціальні комунікації. – Дніпропетровськ, 2016. – Вип. 16. – С. 164–172.

#### REFERENCES

1. Antoniuk, N. (1996). Volyniak Petro [Volyniak Petro]. In *Ukrainska Zhurnalistyka v Imenakh* [Ukrainian journalism in names] (Vol. 3, pp. 59-60). Lviv, Ukraine. [In Ukrainian].
2. Barahura, V. (1980). Chvertstolittia navchalnoi i vykhovnoi roli “Veselky” (15 veresnia 1954 – 15 veresnia 1979) [Quarter-century anniversary of the educational and disciplinary role of “Rainbow” (15 September 1954 – 15 September 1979)]. In *Almanakh Ukrainskoho Narodnoho Soiuzu na rik 1980* [Almanac of the Ukrainian People’s Union for the 1980] (pp. 117-132). New York, NY: Svoboda. [In Ukrainian].
3. Vydavnytstvo “Novi Dni” v Zaltsburzi [Publishing House “New Days” in Salzburg]. (1946). *Kerma*, 1, 126. [In Ukrainian].
4. Volyniak, P. (1975). *Pohovorymo vidverto: vybrani statyi i opovidannia* [Speaking frankly: A collection of essays and short stories] (V. Svaroh, D. Kyslytsia, Eds.). Toronto, Canada: Novi Dni. [In Ukrainian].
5. Holovata, L. (2017). Literaturno-mystetski periodychni vydannia ukraïnskoi emihratsii v Avstrii (druga polovyna 1940-kh rokiv): umovy, tsentry, tvortsi, zrazky [Literary and artistic periodicals of Ukrainian emigration in Austria (the second half of the 1940s): conditions, centers, creators, samples]. *Za-*

- pysky Lvivskoi Natsionalnoi Naukovoї Biblioteky Ukrainy imeni V. Stefanyka*, 9(25), 279-327. [In Ukrainian].
6. Domazar, S. (1970). Vin palko yii liubvy [He loved her passionately]. *Novi Dni*, 251, 4-5. [In Ukrainian].
  7. Ivanushchenko, H. (2008). Shliakhy Oleksy Kalynyka [Ways of Alexey Kalinika]. *Vyzvolnyi Shliakh*, 10/12, 103-110. Retrieved from <http://history.sumy.ua/research/article/124-shliakhyoleksykalynyka.html> [In Ukrainian].
  8. Kedryn, I. (1954). Mynule i suchasne ukraïnskoi presy [Past and present of the Ukrainian press]. *Svoboda*, 143, 3; 144, 3. [In Ukrainian].
  9. Kozak, S. (2016). *Rarytety ukraïnskoi diaspori* [Rarities of Ukrainian Diaspora] (Vol. 3). Kyiv, Ukraine: Yaroslaviv Val. [In Ukrainian].
  10. Kurylenko, R. (2015). Petro Kuzmovych Volyniak (Chechet) [Petro Kuzmovych Volyniak (Chechet)]. *DKS. Novyny*. Retrieved from <http://www.news.dks.ua/index.php/dose/8028-petro-kuzmovich-volinyak-chechet> [In Ukrainian].
  11. Kurylenko, R. S. (1995, September). Petro Volyniak, pysmennyk iz Hulska, na tli vidrozdzyennia nezalezhnoi Ukrainy [Petro Volyniak, a writer from Gulska, against the background of the rebirth of independent Ukraine]. In *Zvyahel drevnii i vichno molodyi* [Zvyahel ancient and eternally young]. *Abstracts of Papers of scientific and local history conference* (pp. 162-164). Novohrad-Volynskyyi, Ukraine. [In Ukrainian].
  12. Leshko, U. O. (2013). “Soniashnyk” – dytiachyi zhurnal ukraïnskykh emihrantiv u Kanadi (50–60 rr. XX stolittia) [“Sunflower” is a children’s magazine of Ukrainian expatriates in Canada (50-60s of the 20th century)]. *Svit Sotsialnykh Komunikatsii*, 9, 74-76. Retrieved from <http://www.kymu.edu.ua/wsc/toms/09/074-076.pdf> [In Ukrainian].
  13. Lukiianovych, F. (1985). Ukraïnskyi tabir Lieksenfeld u Zaltsburzi [Leksenfeld Ukrainian camp in Salzburg]. In *Almanakh Ukraïnskoho Narodnoho Soiuzu na rik 1986* (pp. 65-110). [In Ukrainian].
  14. Maruniak, V. (1985). *Ukraïnska emigratsiia v Nimechchyni ta Avstrii po Druhii svitovii viini* [Ukrainian emigration to Germany and Austria after the Second World War] (Vol. 1). Munich, Germany. [In Ukrainian].
  15. Odarchenko, P. V. (2006). Volyniak Petro Kuzmovych [Volyniak Petro Kuzmovych]. In *Entsyklopediia suchasnoi Ukrainy* [Encyclopedia of modern Ukraine]. Retrieved from [http://esu.com.ua/search\\_articles.php?id=27626](http://esu.com.ua/search_articles.php?id=27626) [In Ukrainian].
  16. Chechet, P. (1947). Vydavnytstvo “Novi Dni” [“New Days” Publishing House]. *Novi Dni*, 8(86), 3. [In Ukrainian].
  17. Romaniuk, M. (2004). Volyniak Petro [Volyniak Petro]. In *Oratai zhurnalistkoi nyvy: ukraïnski redaktory, vydavtsi, publitsysty* [Plowmen of journalistic field: Ukrainian editors, publishers, and publicists] (Vol. 2, pp. 22-25). Lviv, Ukraine. [In Ukrainian].
  18. Sofroniv-Levytskyi, V. (1965). Ukraïnska presa v Amerytsi i Kanadi [Ukrainian press in America and Canada]. *Svoboda*, 211, 2; 212, 2; 213, 2; 214, 2; 215, 2, 4. [In Ukrainian].
  19. Ternopil'skyi, Y. (1974). *Ukraïnska presa z perspektyvy 150-littsa* [Ukrainian press from the perspective of its 150 years anniversary]. Jersey City, NJ: Vydavnytstvo M. P. Kots. [In Ukrainian].

20. Konoval, O. (Comp.). (1997). *URDP–UDRP: zbirnyk materialiv i dokumentiv* [URDP–UDRP: collection of materials and documents]. Chicago, IL; Kyiv Ukraine: Fundatsiia imeni Ivana Bahrianoho. [In Ukrainian].
21. Yablonskyi, M. (2020). Z istorii komertsii noi reklamy: chasopys “Novi Dni” 1960-kh rokiv [From the history of commercial advertising: Magazine “New Days” in 1960s]. *Visnyk Lvivskoho Universytetu im. Ivana Franka. Serii: Zhurnalistyka*, 47, 56-67. [In Ukrainian].
22. Yablonskyi, M. (2018). Iliustrovanyi misiachnyk dlia ditei “Soniashnyk”: orhanizatsiynyi aspekt [Illustrated monthly magazine for children “Sunflower”: Organizational aspect]. *Molodyi Vchenyi*, 9.1 (61.1), 153-157. [In Ukrainian].
23. Yablonskyi, M. (2016). Chasopys “Novi Dni”: rubryky “Chytachi pyshut” ta “Nashe lystuvannia” yak skladnyk redaktorskoj polityky Petra Volyniaka (materialy 1960 r.) [Magazine “New Days”: Sections “Readers Write” and “Our Correspondence” as a component of Petro Volyniak’s editorial policy (publications of 1960)]. *Visnyk Dnipropetrovskoho un-tu. Serii: Sotsialni komunikatsii*, 16, 164-172. [In Ukrainian].

## ДОДАТОК 1

### Книжкові видання видавництва «Нові Дні» (Зальцбург, 1946–1948)

- Волиняк П.* Земля кличе : оповідання. Зальцбург : Нові дні, 1946. 63 с.
- Волиняк П.* Під Кизгуртом : оповідання. Зальцбург : Нові дні, 1947. 47 с.
- Волиняк П.* Українська читанка для V класи народних шкіл. Зальцбург : Нові Дні, 1946. 164 с.
- Гоголь Микола.* Сорочинський ярмарок : повість. Зальцбург : Нові Дні, 1947. 26 с.
- Гортак Порфирій.* Дияболічні параболи : поезії / передм. Л. Мосендза. Зальцбург : Нові Дні, 1947. 105 с.
- Гуменна Докія.* Куркульська вілія : новелі. Зальцбург : Нові Дні, 1946. 43 с.
- Івасик-Телесик :* нар. казка. Зальцбург : Нові Дні, 1946. 16 с.
- Івасик-Телесик :* нар. казка / 2-е вид. Зальцбург : Нові Дні, 1947. 16 с.
- Івченко Михайло.* Напоєні дні : повість. Зальцбург : Нові Дні, 1946. 88 с.
- Кащенко Адріян.* Під Корсунем : історична повість. Зальцбург: Нові Дні, 1946. 192 с.
- Коломисць Авенір.* Казки. Зальцбург: Нові Дні, 1946. 45 с.
- Лісовий цар Ох :* народна казка з малюнками. Зальцбург: Нові Дні, 1948. 20 с.
- Молитовник для православних.* Зальцбург : Нові Дні, 1946.
- Наддністровий Іван.* Серед століття : поезії. Зальцбург : Нові Дні, 1949. 56 с.
- Олександрів Борис.* Мої дні : лірика. Зальцбург : Нові Дні, 1946. 80 с.
- Скорупський Володимир.* Весняний гомін : поезії. Зальцбург : Нові Дні, 1946. 48 с.
- Скорупський Володимир.* Життя : поезії. Зальцбург : Нові Дні, 1947. 48 с.
- Стефаник Василь.* Вибране : оповідання. Зальцбург : Нові Дні, 1946. 87 с.
- Стороженко Олекса.* Оповідання. Зальцбург : Нові Дні, 1946. 78 с.
- Українська читанка для VI-ї класи народних шкіл.* Зальцбург : Нові Дні, 1946. 164 с.
- Хвильовий Микола.* Вальдшнепи : роман / післямова Ю. Дивнича. Зальцбург : Нові Дні, 1946. 121, VIII с.

## ДОДАТОК 2

**Книжкові видання видавництва «Нові Дні» (Торонто, 1951–1969)**

- Волиняк П. Барвінок* : читанка для 2-ї класи та позашкільного читання. Торонто : Нові Дні, 1955. 108 с.
- Волиняк П. Барвінок* : читанка для 2-ї класи та позашкільного читання. Вид. 2-е. Торонто : Нові Дні, 1956. 108 с.
- Волиняк П. Барвінок* : читанка для 2-ї класи та позашкільного читання. Вид. 3-е. Торонто : Нові Дні, 1957. 108 с.
- Волиняк П. Барвінок* : читанка для 2-ї класи та позашкільного читання. Вид. 4-е. Торонто : Нові Дні, 1959. 108 с.
- Волиняк П. Дніпро* : читанка для 5-ї класи та позашкільного читання. Торонто : Нові Дні, 1953. 112 с.
- Волиняк П. Дніпро* : літературна читанка та історія української літератури. Ч. 1. Вид. 2-е. Торонто : Нові Дні, 1958. 112 с.
- Волиняк П. Дніпро* : літературна читанка та історія української літератури. Ч. 1. Вид. 3-е. Торонто : Нові Дні, 1964. 153 с.
- Волиняк П. Запоріжжя* : читанка для п'ятої класи та позашкільного читання. Торонто : Нові Дні, 1968. 104 с.
- Волиняк П. Київ* : читанка для 3-ої класи та позашкільного читання. Торонто : Нові Дні, 1954. 109 с.
- Волиняк П. Київ* : читанка для 3-ої класи та позашкільного читання. Вид. 2-е. Торонто : Нові Дні, 1958. 109 с.
- Волиняк П. Лани* : читанка для 4-ої класи та позашкільного читання. Торонто : Нові Дні, 1952. 96 с.
- Волиняк П. Лани* : читанка для 4-ої класи та позашкільного читання. 2-е вид. Торонто : Нові Дні, 1957. 114 с.
- Волиняк П. Лани* : читанка для IV класи. Вид. 3-е. Торонто : Нові Дні, 1962. 116 с.
- Волиняк П. Лани* : читанка для IV класи. Вид. 4-е. Торонто : Нові Дні, 1966. 116 с.
- Волиняк П. Фізична географія України*. Торонто : Нові Дні, 1962. 96 с.
- Волиняк П. Фізична географія України*. Вид. 2-е. Торонто : Нові Дні, 1966. 96 с.
- Гончар Олесь*. Собор. Торонто : Нові Дні, 1969. 169 с.
- Дві казочки*. Торонто : Нові Дні, 1951. 16 с.
- Деполович Л. П. Буквар*. Вид. 3-е. Торонто : Нові Дні, 1956. 100 с.
- Деполович Л. П. Буквар*. Вид. 4-е. Торонто : Нові Дні, 1957. 100 с.
- Деполович Л. П. Буквар*. Вид. 8-е. Торонто : Нові Дні, 1961. 100 с.
- Деполович Л. П. Буквар*. Вид. 10-е. Торонто : Нові дні, 1965. 100 с.
- Деполович Л. П. Буквар*. Вид. 11-е. Торонто : Нові дні, 1967. 100 с.
- Івасик-дурник*. Народня казка. Торонто : Нові Дні, 1951. 16 с.
- Кислиця Д.* Граматика української мови. Ч. I. Фонетика і морфологія. Торонто : Нові Дні, 1961. 128 с.
- Кислиця Д.* Граматика української мови. Ч. I. Фонетика і морфологія. Вид. 4-е. Торонто : Нові Дні, 1965. 128 с.
- Кислиця Д.* Граматика української мови. Ч. 1. Фонетика і морфологія. Вид. 5-е. Торонто : Нові Дні, 1968. 128 с.
- Кислиця Д.* Граматика української мови. Ч. II. Синтакса. Торонто : Нові Дні, 1963. 88 с.

- Кислиця Д.* Граматика української мови. Ч. II. Синтакса морфологія. Вид. 5-е. Торонто : Нові Дні, 1968. 88 с.
- Курило О.* Уваги до сучасної української літературної мови. Торонто : Нові Дні, 1960. 199 с.
- Лисичка-сестричка і вовк-панібрат* : народня казка. Торонто : Нові Дні, 1953. 16 с.
- Любченко А.* Щоденник : кн. перша. Торонто : Нові Дні, 1951. 150 с.
- Маляр Павло.* Золотий дощ : роман-трилогія. Кн. I : Чайка. Торонто : Нові Дні, 1965. 127 с.
- Маляр Павло.* Золотий дощ : роман-трилогія. Кн. II : Перевесники. Торонто : Нові Дні, 1968. 145 с.
- Миролобний Панас.* Українська мова : письмові й граматичні вправи для початкових клас української школи. Торонто : Нові Дні, 1952. 118 с.
- Моя збірочка* : казки та віршики / ред. П. Волиняка. Торонто : Нові Дні, 1952. 24 с.
- Райдуга* : збірочка для дітей молодшого віку. Торонто : Нові Дні, 1953. 16 с.
- Рукавичка* : казка. Торонто : Нові Дні, 1954. 16 с.
- Сонечко й хмаринка* : збірка для дітей молодшого віку. Торонто : Нові Дні, 1954. 16 с.
- Трублаїні Микола.* Про дівчинку Наталочку і сріблясту рибку. Торонто : Нові Дні, 1953. 12 с.
- Чапленко Василь.* У нетрях Копет-Дагу : повість. 2-е, переробл. вид. повісті «На узгір'ї Копет-Дагу». Торонто : Нові Дні, 1951. 124 с.
- Шевченко Тарас.* Вірші : збірка для дітей. Торонто : Нові Дні, 1953. 40 с.
- Яйце-райце* : народня казка. Торонто : Нові Дні, 1951. 24 с.

*Стаття надійшла 28.04.2020 р.*

**Maksym YABLONSKYI**, Candidate of Sciences in Social Communications, Senior Lecturer, Department of Social Communications, Lesya Ukrainka Eastern European National University (Lutsk, Ukraine).

#### **Editorial and publishing activity of Petro Volyniak.**

In the article on base of memories of Dmytro Kyslytsia, F. Lukiianovich, M. Mogylnytskyu, Vadym Svarog, Sergiy Domazar, works on Ukrainian Emigration history and diasporas press is explored specific of editorial and publishing activity of Petro Volyniak (pseudonym Petro Kuzmovych Chechet (1907–1969)), which has evolved after World War II in emigration.

It is analyzed the Austrian period (1945–1948) – functioning in Salzburg of the book-journal publishing house «New Days», where the daily newspaper «Last News», the weekly newspaper «New Days», the magazine «Litavry», the scout fortnightly newspaper «New Way», literary and artistic and scientific collection «Kerma», as well as books of Diaspora and continental Ukraine were published. The active editorial and publishing activities of Petro Volyniak in Toronto are highlighted, including the restoration of the «New Days» publishing house from 1950, where the universal journal of the same name, the monthly newspaper for children «Sunflower», and book production were published by him. The appendices reproduce a list of books of the Austrian and Canadian periodicals from the «New Days».

Particular attention is paid to the rubric of the universal month «New Days». The role of the permanent sections that provided an open dialogue with the editor («Our correspondence», «Readers write», «Posts», «Correspondence», «Letters to the editorial office») was singled out. It is focused on increasing the volume of commercial advertising and the role of social advertising.

It is emphasized that «Sunflower» is an edition that provided Christian-religious, national-patriotic, ethical and aesthetic education. An analysis of the content of the journals, edited and published by Petro Volyniak («New Days» (1950–1969) and «Sunflower» (1956–1961)), testifies to their high professional level and the Ukrainian-centric position of editor Petro Volyniak.

**Key words:** the history of Ukrainian emigration journalism, Petro Volyniak, editorial and publishing activity, «New Days», «Sunflower», rubric, memoirs.